

Příloha 1

Rozhovor č. 1 – Marta a Thomas (11/2008)

1. Kdy jste se poprvé uvědomili, že má vaše dítě nějaký řečový problém?

Asi v pěti letech, do té doby mi nepřišlo, že má nějaký problém. Chodil pouze na nápravu hlásek.

2. Jak se liší řeč vašeho dítěte od řeči vrstevníků?

Liší se tak, že se zaměřuje na konkrétní věci. Například neřekne: „Stůl stojí v kuchyni.“, ale popíše ho jako hnědý stůl. Popíše, jak konkrétně věc vypadá, ale neřekne obecně. Např. obrázek pole je pro něj hlína a tráva

3. Kde jste zjišťovali informace o vývojové dysfázii?

Na internetu a od klinické logopedky

4. S jakými odborníky jste tyto problémy konzultovali?

S klinickou logopedkou, s třídním učitelem a s asistentkou pedagoga. Nejvíce ale s klinickou logopedkou. Ta mi konkrétně ukáže, jak s ním mám pracovat, ukáže mi aplikace na počítači a na telefonu.

5. Byl vám problém vašeho dítěte dostatečně vysvětlen?

Já bych řekla, že ze 75 procent. Zbytek si musím vyhledat sama.

6. Kým byla stanovena diagnóza vašeho dítěte?

Klinickou logopedkou

7. V kolika letech byla vašemu dítěti stanovena tato diagnóza?

V šesti

8. Pokračujete v logopedické péči?

Ano stále pokračujeme.

9. Podle čeho jste vybírali ZŠ pro vaše dítě?

Podle spádovosti

10. Mělo vaše dítě odklad školní docházky?

On je narozen v listopadu tak odklad neměl, i když mi ho navrhovali, ale to jsem odmítla já, jelikož by mu bylo už osm let a za další je ve třídě s dětmi co s nimi byl ve školce, je na ten kolektiv zvyklý a jelikož nemá rád změny a špatně je snáší tak jsem odklad odmítla.

11. V jaké oblasti cítíte největší omezení vašeho dítěte při vstupu do 1. třídy?

V sociální oblasti, co se týká začleňování. Kamarádů moc nemá.

12. Má vaše dítě IVP?

Ano má.

13. Jak často hodnotíte s učitelem průběh plnění IVP?

Jsem se školou ve stálém kontaktu, se mnou průběh IVP učitel nehodnotí, píše zprávu o průběhu plnění do pedagogicko-psychologické poradny. Respektive vím co ve škole

dělá, s asistentkou jsem v kontaktu každý den, s třídní učitelkou minimálně jednou do týdne, ale uceleně IVP společně nehodnotíme.

14. Zdá se vám spolupráce s třídním učitelem dostatečná?

Dostačující. Větší kontakt mám s asistentkou pedagoga, a ta spolupracuje s třídním učitelem.

15. Pokud ne, v čem by se vaše spolupráce dala zlepšit?

16. Má nějaké další výukové obtíže?

ADHD, zkrížená laterálita

Příloha 2

Rozhovor č. 2 – Jan a Lenka (5/2008)

1. Kdy jste se poprvé uvědomili, že má vaše dítě nějaký řečový problém?

Já myslím, že kolem třetího roku. V době kdy děti začínají normálně mluvit, když děti říkají máma táta, tak Lenka říkal jen první slabiky. Neřekla to nikdy celý. Když chtěla jíst řekla ha. Pak přestala úplně komunikovat, to trvalo asi půl/tříčtvrtě roku. Téměř nemluvila jen vydávala skřeky a dorozumívala se posunkovou řečí.

2. Jak se liší řeč vašeho dítěte od řeči vrstevníků?

Stále zadržává, slova nedořikává, často je její řeč nesrozumitelná.

3. Kde jste zjišťovali informace o vývojové dysfázii?

Máme zkušenost od straší dcery, která ty problémy nemá takového rozsahu. Podstoupili jsme vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Další informace jsem hledal na internetu.

4. S jakými odborníky jste tyto problémy konzultovali?

První jsme navštívili dětskou lékařku, ale ta nám řekla, že je to v pořádku, že se to srovná. (To nám ostatně tvrdila i u starší dcery.) A nám to nedalo a tak jsme zašli k foniatrovi, zda mají v pořádku sluch, nicméně u Lenky se v pěti letech objevila cysta na jazylce a byla operovaná v nemocnici Motol. Po odstranění cysty se jí zlepšila motorická stránka jazyka. Dále pedagogicko-psychologická poradna, klinický logoped. Dle mého jsme zašli pozdě

5. Byl vám problém vašeho dítěte dostatečně vysvětlen?

Bylo nám to dostatečně vysvětleno, ale informace jsem si i tak srovnával a utříd'oval podle internetu.

6. Kým byla stanovena diagnóza vašeho dítěte?

Klinickým logopedem.

7. V kolika letech byla vašemu dítěti stanovena tato diagnóza?

Ve 4 letech.

8. Pokračujete v logopedické péči?

Ano, pokračujeme.

9. Podle čeho jste vybírali ZŠ pro vaše dítě?

Podle toho, že byla nejbližší.

10. Mělo vaše dítě odklad školní docházky?

Ano měla odklad.

11. V jaké oblasti cítíte největší omezení vašeho dítěte při vstupu do 1.třídy?

V českém jazyce a matematice. Čtení slabik a slov.

12. Má vaše dítě IVP?

Ano má.

13. Jak často hodnotíte s učitelem průběh plnění IVP?

Sešli jsme se jednou v pololetí a hodnotili jsme jej.

14. Zdá se vám spolupráce s třídním učitelem dostatečná?

No my měli problém už na zápisu, při kterém měla Lenka paní učitelku co má dnes třídní a asi si dvakrát „nesedli“. Na zápise s ní nechtěla komunikovat a spolupracovat. Snažili jsme se ji na vstup do první třídy připravit, ale když se s paní učitelkou setkala, tak se zablokovala a nehodlala s ní komunikovat. Tak jsme se to snažili vyřešit. Podobný problém má i s asistentkou pedagoga, kdy s ní často nechce spolupracovat. Tento problém se snažíme řešit, ale nejsme moc úspěšní.

15. Pokud ne, v čem by se vaše spolupráce dala zlepšit?

Ono je to problematické, jelikož když přijedu z práce už ve škole kromě vychovatelek ve družině nikdo není. A paní učitelka na mě samozřejmě čekat nebude. Takže v tomto jsme měli spolupráci s třídní učitelkou starší dcery výrazně lepší. S tou jsme byli v častějším kontaktu.

Také si myslím, že má Lenka osobní antipatie k třídní učitelce a asistentce a je oddělovaná od ostatních a paní asistentka si ji vodí do kabinetu, kde s ní zvláště procvičuje příklady z matematiky či českého jazyka. To je dle mého špatně a měla by být začleňovaná do práce ve třídě stále. A myslím, že kdyby byla v té třídě stále tak dost věcí třeba odposlechne a to by jí pomohlo.

16. Má nějaké další výukové potíže? (ADHD, dys poruchy..)

Zatím nemá diagnostikováno.

Příloha 3

Rozhovor č. 2 – Jana a Kateřina (2/2006)

1. Kdy jste se poprvé uvědomili, že má vaše dítě nějaký řečový problém?

To bylo na lékařské prohlídce ve 3 letech, tak už jsem tam paní doktorce říkala, že nemluví tak jak by měla. Když se ptala, jestli mluví ve větách tak jsem jí říkala, že nedá dohromady ani dvě slova. A paní doktorce se to zdálo v normě, ale my jsme si vyhledali nejdřív foniatrii a z foniatry nás poslali na psychologické vyšetření a tenkrát tam byla pravděpodobná dysfázie, ale tak jak jsme tam pravidelně chodili tak se pak potvrdila.

2. Jak se liší řeč vašeho dítěte od řeči vrstevníků?

Řeč je pomalejší, nemá takovou slovní zásobu, občas si těžko vybavuje nějaké slovo. To se fakt zamyslí a hledá ho, přitom je to běžné slovo, které zná od dětství. Ale hlásky už umí všechny. Vývoj výslovnosti hlásek jsme ukončili asi v 9 letech.

3. Kde jste zjišťovali informace o vývojové dysfázii?

Nejdřív na internetu, to jsem se sama vyděla, když na mě vyskočily stránky postižené dítě. Našla jsem nejprve ty nejhorší a postupem času jsem si říkala no tak co. Taky jsem se bála, jestli dokončí základní školu, pak jsem si říkala, že by mohla třeba s asistentem. Následně jsme na tom tak zapracovali, a ona na sobě zapracovala, jelikož je ctižádostivá, že po odkladu mohla nastoupit do 1. třídy a paní učitelka s tím neměla větší problém. Ani si toho vlastně nevšimla, že by byla nějak hendikepovaná.

4. S jakými odborníky jste tyto problémy konzultovali?

Pravidelně jsme jezdili na foniatrii, když měla nějaký vývojový mezník nebo měnila školské zařízení, tak jsme si nechali udělat psychologické vyšetření. Od tří let klinického logopeda. A momentálně jsme vyhledali speciální pedagožku, aby podchytila případné výukové obtíže.

5. Byl vám problém vašeho dítěte dostatečně vysvětlen?

Já jsem si to skládala postupně a sama jsem se pídila po těch informacích a asi kdybych potřebovala něco povysvětlit tak by mi vyšli vstříc, ale měla jsem o tom dost zjištěno.

6. Kým byla stanovena diagnóza vašeho dítěte?

Foniatřička

7. V kolika letech byla vašemu dítěti stanovena tato diagnóza?

Ve 4 letech.

8. Pokračujete v logopedické péči?

Logopedickou péči jsme ukončili a pokračujeme ve speciálněpedagogické péči.

9. Podle čeho jste vybírali ZŠ pro vaše dítě?

Podle vzdálenosti od místa bydliště. Nehledala jsem problémy kde nebyly a říkala si, když to půjde tak to půjde.

10. Mělo vaše dítě odklad školní docházky?

Ano

11. V jaké oblasti cítíte největší omezení vašeho dítěte při vstupu do 1.třídy?

Myslím si, že jí to způsobuje nesmělost a ztrátu sebedůvěry. Naštěstí tím, že není tak neúspěšná tak se to zlepšuje, ale určitě je nejistá v mluvním projevu a stydí se mluvit. Styděla se pozdravit, jelikož neuměla „R“ do 9 let.

12. Má vaše dítě IVP?

Již brzy bude mít. V současné době se tvoří.

13. Jak často hodnotíte s učitelem průběh plnění IVP?

14. Zdá se vám spolupráce s třídním učitelem dostatečná?

Ano je naprosto dostatečná. Pokud mám pochybnosti vyšlu impuls a vždy je mi vyhověno. Spíš já potřebuju komunikovat s třídní učitelkou než ona se mnou. Já si všimnu problému a paní učitelka to ještě jako problém nevidí, ale já už to chci řešit, abych mu předešla. Vždy mi vyjdou vstříc.

15. Pokud ne, v čem by se vaše spolupráce dala zlepšit?

16. Má nějaké další výukové potíže? (ADHD, dys poruchy...)

Dysortografie a dyslexii

Příloha 4

Třídní učitelka Thomase

1. Kde jste čerpali informace o vývojové dysfázii?

Informace jsem hledala v literatuře, na internetu, speciálního pedagoga

2. Absolvovali jste nějaký kurz/seminář, který vás připravil na práci se žákem s vývojovou dysfázíí?

Žádný speciální kurz věnovaný dysfázii jsem neabsolvovala, ale mám za sebou různé kurzy, kde se o dysfázii zmiňují – jsou to kurzy získané v průběhu praxe.

3. Pokud ano, byl vám kurz/ seminář přínosem?

Všechny kurzy jsou přínosné, některý hodně, jiný málo.

4. S jakými odborníky konzultujete problémy vašeho žáka s vývojovou dysfázíí?

Ve škole mám tým ŠPP (školní poradenské pracoviště), kde je mimo jiné logoped, speciální pedagog, školní psycholog, mimo školu s poradenským zařízením PPP případně SPC.

5. Jaká podpůrná opatření užíváte při práci se žákem?

Žák má vypracovaný IVP, podle kterého pracujeme a ve třídě mám asistenta pedagoga.

6. Jak hodnotíte spolupráci s rodiči?

Spolupráce s rodiči je velmi dobrá.

7. Má dítě IVP? Jak často jej s rodiči hodnotíte?

Ano má, s rodiči se setkáváme asi 1x týdně.

8. Jaké největší pozitivum vnáší do třídy dítě s vývojovou dysfázií?

Žádné pozitivum mě nenapadá

9. Vidíte nějaký zásadní problém se zařazením dítěte s vývojovou dysfázií do běžné třídy?

Žádná zásadní problém nevidím.

10. Má váš žák nějaké další výukové potíže?(dysgrafie, ADHD, dyslexie aj.)

ADHD

Příloha 5

Třídní učitelka Lenky

1. Kde jste čerpali informace o vývojové dysfázii?

Studovala jsem speciální pedagogiku, tak jsem informace získávala z přednášek doktorky Housarové a z internetu.

2. Absolvovali jste nějaký kurz/seminář, který vás připravil na práci se žákem s vývojovou dysfázíí?

Nemám speciální kurz a ani ho neplánuji.

3. Pokud ano, byl vám kurz/ seminář přínosem?

4. S jakými odborníky konzultujete problémy vašeho žáka s vývojovou dysfázíí?

S výchovnou poradkyní. Plánujeme schůzku s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Zatím se tato schůzka díky nemoci dítěte neuskutečnila.

5. Jaká podpůrná opatření užíváte při práci se žákem?

Asistent pedagoga, se kterým spolupracuji. Má zkrácená cvičení. Často je unavená tak má víc relaxačních chviliek.

6. Jak hodnotíte spolupráci s rodiči?

Spolupráce s rodiči je spíš dobrá. Ze začátku za ní dělali úkoly a omlouvali ji. To po rozhovoru již nenastává. Kdykoliv s nimi potřebuji konzultovat jsou vstřícní.

7. Má dítě IVP? Jak často jej s rodiči hodnotíte?

IVP Lenka má. S rodiči jsem měla schůzku, dále tam byla zástupkyně pro 1.stupeň, výchovná poradkyně a asistentka pedagoga. Na té schůzce jsme zkonzultovali, jak na tom Lenka je. V jakých oblastech je slabá a v čem vyniká.

8. Jaké největší pozitivum vnáší do třídy dítě s vývojovou dysfázií?

Žádné pozitivum v tom nevidím. Mám pocit, že do běžné třídy nepatří. A myslím, že v budoucnu to bude ještě horší a ostatní děti se jí budou smát.

9. Vidíte nějaký zásadní problém se zařazením dítěte s vývojovou dysfázií do běžné třídy?

Největší problém má ve zvládnutí učiva ZŠ i s individuálním vzdělávacím plánem. Pokud není přítomen asistent, tak se jí nemohu věnovat na 100 procent, mám ve třídě 25 dětí, a ona v tu chvíli nepracuje a pouze vydává „skřeky“ pod lavicí. Jako další problém vidím lehkou unavitelnost a málo prostoru pro relaxaci a odpočinek.

10. Má váš žák nějaké další výukové potíže? (dysgrafie, ADHD, dyslexie aj.)

Lehká mentální retardace. Jelikož je v první třídě tak zatím nemá žádnou jinou dysporuchu diagnostikovanou.

Příloha 6

Třídní učitelka Kateřiny

1. Kde jste čerpali informace o vývojové dysfázii?

V literatuře ve škole a konzultovala jsem s paní ředitelkou (speciálním pedagogem)

2. Absolvovali jste nějaký kurz/seminář, který vás připravil na práci se žákem s vývojovou dysfázíí?

Ne a neplánuji to.

3. Pokud ano, byl vám kurz/ seminář přínosem?

4. S jakými odborníky konzultujete problémy vašeho žáka s vývojovou dysfázíí?

S naší paní ředitelkou jako se speciálním pedagogem.

5. Jaká podpůrná opatření užíváte při práci se žákem?

V této chvíli úplně minimální, jelikož Kačka nemá větších problémů. S jediným s čím se potýkáme je její preciznost kdy všechno pečlivě kontroluje a všechno si třikrát přeříkává a já vidím, že díky tomu nestíhá nechám ji vynechat jednu větu, nebo se sama zastaví, když uzná že už je toho na ní hodně a něco vynechá. To je jediný co jsme doposud byly nuceny dělat.

6. Jak hodnotíte spolupráci s rodiči?

Výbornou, tam není jediná chybička

7. Má dítě IVP? Jak často jej s rodiči hodnotíte?

Ted' přinesli zprávu z poradny tak se jí bude IVP tvořit.

8. Jaké největší pozitivum vnáší do třídy dítě s vývojovou dysfázíí?

Když vezmu Kačku tak klid, ona je nesmírně klidná.

9. Vidíte nějaký zásadní problém se zařazením dítěte s vývojovou dysfázíí do běžné třídy?

V současné době jej nevidím, ale podle vývoje bych řekla komunikace. Bojí se vyjadřovat nahlas.

10. Má váš žák nějaké další výukové potíže?(dysgrafie, ADHD, dyslexie aj.)

Žádné jiné problémy nemá.

Příloha 7

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Informovaný souhlas týkající se bakalářské práce na téma: „*Vzdělávání žáků s vývojovou dysfázií v běžném typu ZŠ*“

Žádám Vás o souhlas s poskytováním výzkumného materiálu pro výzkumný projekt ve formě audio nahrávky rozhovoru.

Vzhledem k citlivosti zkoumané problematiky je náležitá pozornost věnována etickým otázkám a zajištění bezpečí informantů. Důraz je kladen na:

- (1) Anonymitu informantů – v prepisech rozhovorů budou odstraněny (i potenciálně) identifikující údaje.**
- (2) Mlčenlivost výzkumnice ve vztahu k osobním údajům o účastnících výzkumu (s tím, že s výzkumným materiálem budu pracovat výhradně já).**
- (3) Po přepsání rozhovorů dojde k autorizaci textu – budete mít možnost vyjádřit se k uvedeným údajům a upravit je.**
- (4) Máte právo kdykoli odstoupit od výzkumné aktivity.**

Děkuji za pozornost věnovanou těmto informacím a žádám Vás tímto o poskytnutí souhlasu s Vaší účastí ve výzkumu.

Šárka Vozábová

Podpis:

Podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších předpisů uděluji souhlas s účastí v uvedeném výzkumném projektu a s poskytnutím výzkumného materiálu.

V dne Podpis: